

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine
professoris**

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo ii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

dico boni salutē eternā psequunt̄. In hoc itaq̄ ser. breuit̄ dicem⁹ q̄lit̄ i modico t̄pis ⁊ pmodico malī dānationē adq̄rūt̄. O q̄ modice q̄b̄ueſ ſūt̄ oēſ hui⁹ vite delectatiōes q̄ homies i infernū demer̄gūt̄. Breuis eſt ei delectatio diuitiar̄ t̄paliū deliti arū carnaliū ſupbi⁹ az mūdialiū. Primo pſiderate q̄modica ſit diuitiaꝝ delectatio Eccl. iij. c. Magnificaui opa mea / edifica ui mihi domos plantauſ vineas / feci hor/ toſ ſ̄ pomeria ſ̄ ſeui ea cuncti gener⁹ ar/ borbi; ſ̄ extruxi mihi pſcinaſ aq̄pvt̄ irri/ garē ſiluā lignoꝝ germinatiū poſſedi ſer/ uos ſ̄ ancillas / multaꝝ familiā habui ar/ menta q̄z multos ouiri greges vltra oēſ q̄ fuerūt̄ al me in hierlm̄. Coaceruaui mi/ bi aux⁹ ſ̄ argentiū ſ̄ ſ̄ ſupgressus ſum opi/ bus oēſ q̄ an me fuerūt̄ in hierlm̄. Et ſeq/ tur. Lūc⁹ me queriſſem ad yniuersa opa q̄ fecerant man⁹ mee ſ̄ ad labores in ꝑ⁹ fruſtra ſudauerā yidi in oib⁹ vanitatē ſ̄ af/ flictione animi ſ̄ nihil pmanere ſub ſole. ⁊ Eccl. iij. Tranſeunt yniuersa ſub celo.

Sed videte quoniam modica delitias et voluptas
Eccl. 9. Dixi ego in corde meo vadim et
affluo delitias et fruar bonis et vidi quod habet
est vanitas rursum reputauit errore et gaudio
dixi. Quid frustra deciperemus Greg. Domine
tame est quod delectat; sed eternum quod cruciat.
Tertio ppndite quoniam sit modica delectatio
nito honor. Eccl. xxiiii. Glana spes et mē
daciū insensatio viro et sonia extollit iprude
tes quod apprehendit umbra; et psest vētu;
sichō adhendit ad visa mēdaciā. Et vere
oēs honores mūdani sunt sonia; sunt et mē
dacia. Hiero. Quid est honor mūdani? nō
si spuma sumus et somnū Spuma; quod est flat/
sumus qui excedat somnū qui ut somniū cito
euanserit Job. xx. Gelut soniū auolaḡ nō
inuenit: trāsbit sc̄ivisso nocturna. Quid igitur
est mūdano et fatuitas quod est ardent quoniam
res et trāsitorias auarii diuinitatis; voluptuo
si delitias; et ambitiosi honores. Fac iuncti
us syricia. O miseri mortales diligenter
attende vite pegrinariis breuitate modis
cū em stabitis in hunc mūdū. Unū qdā. Est ho
res fragili; et res durās tpe quo Est hō res
siliis florū quod crescit in arvo. Exemplū quo
oīa mūdana cito trāscurit alexander magnus
poterit celebres victorias subjectionē quoniam
uerse asse; immo pene totū orbis per cassandru

Terti⁹ ar. Būd. r̄c. Lāuet⁹ gne taz. p
modicō dānetis aias wās pco gitate
sepi⁹ finē Lex ei dicit. Finis ē attendend⁹
L. de no.co.cōponēdo. l. j. Et fines māda⁹
ti diligēsūt kūandi: de officio ⁊ prāte iū
dīcis delegati. Lū olim. Nā si rex cuiquā
mādarer. Si vis hac die dabit⁹ tib⁹ q̄cqđ
placuerit s̄z coto résiduo vite tue eris i teb
nebroso carcere reclusus r̄c. Si delectatio
nē elīgat vni⁹ diei in pīculū toti⁹ residueyi
re:nōne fāw⁹ repurabīt. Lerte sic. Expōe
⁊ applica notādo illō Bern. Je ve ve va
por est ad modicū parēs q̄ eterne felicita⁹
tis aditū itercludit. Et certe totavita pñs
est q̄. n̄s bil respectū future.

Dñica.ij. post pasca. Sermo.ij

Dicū et iā
m. rētōuersationēvřaz inf gētes

Hec questione vraz mi gel
bñtes bonavt i eo q dtracat
dyob: taq d malefactoribz ex bonis opibz
vos considerates gliscer deu i die visitatis
i. Pe. ii. Horaf ibi petr ad tria q necaris
sunt nob: ut tade chm i gliavidream? Pr
mo ad scitudine questionis: cum dicit.
Conuersatione vraz bñtes bona **S**cbo

Dominica. iii. post Pasca

ad claritudinem exemplariorum: cum dicitur inter genitores. Tertio ad rectitudinem inter omnes: cum dicitur. Ut in eo. De oib[us] istis sicut in Matt. v. Luceat lux tua coram hominibus. ut videtur opere vestrum. Et hoc p[ro]pter gratiam patrem vestrum qui in celo est. Salutatio.

Dicitur deodato ar. An propter periculum in tam modico tempore. Commissum datur periculum absque aliquo misericordia mitigativa. Quod sic. Sup illud psalmus. Ex ipsis et iniusteitate tamen gloriatur. Et si. Usque di cuncta peccata: quoniam plorari malo inuenient in suppliciis quod commissum est in culpis. Quod etiam pater ex hoc quod delectatio petri est momentanea: pena vero eterna et acerbissima. Namque per se supra dignum. Extra. Peccans moritur offendit bonum infinitum a quo est obnoxius: quoniam per se ipsum infinite acerbitas puniri debet et amittere bonum: bonum etiam videntur sed non ita puniri. Namque citra dignum puniri. R[es]pondet Edmundus ar. In predicto tempore. Nunc in hoc anno. i. iiii. vii. xlviij. Mitigatio penae datum auctoribus potest dupl[iciter] intelligi. Aut quantum ad taxationem et inflictione penae. et sic absque dubio est ibi mitigatio. Alio modo post penae taxationem et inflictione. et hoc modo nullum la est mitigatio. quod enim eis dominus claudit via scera pietatis. Est præterea notandum quod est causa delectatione ad penam dupl[iciter]. Aut secundum intentionem huius in genere penae: et illius in genere delectationis. et sic multo maior est pena quam delectatio. Aut secundum rationem meriti vel demeriti. et sic dico quod meritus delectationis inordinate excedit. quod dignus est periculum amplius puniri. Itaque quantum ad intentionem et du rationem pena excedit culpam. sed quantum ad meritum culpa penam Hec bona. Pro similitudine dicitur. Multum et sepe cogitare debemus quoniam brevissima et labilis est vita nostra. Qui metu. Labitur occulta fallitur et volat etas. Et nihil est annis velocius. Nec dubium posteaquam dominus nos expectaverit in portis p[re]se uerates tandem peccat. Unde dicitur. Si enim clamatorib[us]. Sunt dona immorales leti quod est certi vindices generis humani. Sed quod est animo graue vindicta faciet dominus de d[omi]natorib[us] et oino excludant a dei misericordia. Dicitur. ut scilicet. Et quod excludit fatum sunt quod penitentie differt. Nam in primis possumus facile iuenerire gratiam a deo. Nam de domino factus. Et ueritas ad me et ego queritur ad vos. Pax in nobis. Sed si quis in hoc tempore neglegit penitentiam dei et vindictam sine tempore sustinebit. Non venit ad metas mortis misericordias etas. Nesci finiri super videt omnia. Semper veracido super gemini renouando. Ideo dicitur Sapientia. Impius vultus in nouissimum lucis misericordia ira supuenter. Quod superberrima maledictio sic est a dei misericordia figura. Item in Cain cui maledixit dominus d[omi]nus. dicitur et vagus et pfugis in suis cogitationibus. Quod enim cogitatione auerterunt a deo: sed vagi cogitationes bus repletas quibus magis ac magis affliguntur. Nunc ergo charissimum quod misericordiam quoniam videtur ait gratia in hominibus. Misericordia tempore est: sed in iusticie tempore post erit.

Eccl[esiast]i. Eccl[esiast]i. In predicto tempore. Nunc in hoc anno. i. iiii. vii. xlviij. Considerandum quod in modo tempore et in modo modico boni adquirere possumus vitam eternam. Ubique mo notare. Que myriads vault la pleure chantante que la chante plovere. Multi siquidem habent et faciunt la chante pleure. quoniam in primis gaudet: sed in futuro lugebunt in perpetuum. Quod itaque legis chante et leurre. dicunt enim Sapientia. Quid nobis profuit superbia/ aut divinitas iactantia quod contulit nobis: oia ista quoniam umbra transierunt tempore. Glorie si vis. Nos gaudiemus potius habere et facere la plovere chante. Nunc vice lugere et labore modico tempore: ut in perpetuum gaudemus et requie habeamus in vita celesti. Quod ut de Hiero. Nullus labor durus: nullus tempus longus videtur de qua gloria et uita: adquirimus. Brevis tempore labor: sed reges et salus infinita. In h[oc] igit modico tempore salute eterna adquirere possumus modicum laborando. Et hoc principium tripli. Primo quiescas temporis poteris euimus. Secundo aduersas tribulaciones pacem tinerem sustinendo. Tertio bonas operes diligenter exequi.

Prius quiescas tempore. Eius tempore. Et do terre et mari quod descendit ad vos diabolus h[abens] iram magnam sciens quod modicum tempus habet. Terre inquit. et anime cuius affectio terrena est. et mari. et aie quod spumosa carnalitate afficit. mare enim spumosum est. Tercie mari. et aie quod honoribus et subiectis inflatur quemadmodum mare uero intumescit. In talibus enim faciliter aditum diabolus inuenit. Sic ergo de petri. i.

Pe. xl. Resistite fortis in fide. et reminen^{ti}
do videlic^t diuitias: delitias: et honores:
pter fide celestis remuneratiois quē ad mo-
du de moysi dicitur Heb. xi. Fide moyses grā
dis effect^r negavit se esse filium filie pharao-
nis, ecce cōtemp^r honoris: maiores viui-
tias existimās thesauro egyptior^p ipso
rū chū ecce contempt^r diuitiar^r: magis af-
fici elgens cuz plo dei q̄ p̄ talis peti h̄c
socunditatē: ecce cōtemp^r delitiar^r, et seq^r
rō: spiciebat em in remunerationē. **S**ed
cūdō aduersas tribulatōes patient sustinē-
do. i. Pe. i. In q̄ exultabit modicū nūc si
oportet cōfractari ivarijs tentatōib^r ut pba-
to fidei vt multo p̄cōsitor sit auro qd̄ pei^r
ignē pbaf t̄. Et. ij. Lō. iij. Id em qd̄ in
p̄ntī momētanē et leue tribulatōis n̄rē
sūp̄ modū in sublimitate eternū gl̄ie pon-
dus opa in nob: nō cōmplancitb^r nob: q̄
vident: s̄z q̄ nō vident. Que ci vident cpa-
lia sunt: q̄ vo nō vident eterna sūt. **L**er-
tio bonas opationes diligenter exeq̄ndo. ij.
para. xix. Sit timor dñi vobisē: et cū di^r
ligentia cūcta facite. Hoc dicebat rex iosa-
phat iudicib^r p̄pli. S̄z tū possunt hmōi^r/
ba ad oēs dirigi. et Apo. vij. Adhuc susti-
nere modicū. i. modico tpe p̄seuerate i bo-
no: vt sic vici saluare possitis aias vras et
eternas penas evadere. **E**ccl̄p̄lū in Gl̄/
taspa. Quidā p̄familias cū fuaret mortu-
us circa media noctē resurgēs terruit oēs
q̄ aderant. Vades aut ad eccl̄iam deo ḡti-
as referens resq^r suas i tres p̄tes diuidēs
vnā vrori: alia filiis relinques. tertiaq^r
p̄ deo distribuies hinc fugit ad eremū cel-
lam ibi faciēs iuxta fluminū congelatū quē
ip̄e vestit^r it ratabat: et ide egredies vestimē-
ta sinebat p̄geleri ad carnē: et postea ip̄bal-
neū calidissimū it ratabat et hmōi successiue
qntū poterat sustinebat ad p̄scō morte. **E**t
cū d̄ his ac d̄ alijs ab aspiciētib^r argueret
dicebat ab ah ab. Si vidissēris q̄ vidi/ si
miliav^r ampliora mecum faceret; Referebat
enī q̄ in exitu suo vir lucid^r duxit enī h̄ortū
solis vsq^r ad valle infinite magnitudis cu-
lus vnu lat^r plenū erat flāmis feruentib^r:
alio p̄ gelur furēt ḡndine: et erat ip̄a late-
ra plena animabi q̄ ab ignis vehementia
transbant ad gelu vel econtrario. Post h̄
duxit eum p̄ tenebras dēsillimas: et post h̄
disparuit ille ductor suis. Ecvidit ip̄e glo-

bos ignis de barathro ascēdētū et idē ascē-
detes et reincidētes hoies ignitos ad mo-
dū fauillaꝝ et exhalantē inde fetorē sensit
intolerabilē et fetū et ciulatū audiuit icom-
parabile et vidit terribilos demōes forci-
pes igneos et fuscimulas tenētes et cū cape-
re volētes et p̄jcerē i fornacē. Tūc is q̄ eū
dimiserat apparuit ei i medijs tenebris q̄s
stella inhibet demonib^r ne eū tāgerēt q̄
iudex p̄cepit eū reducit ad corp^r ubi stvel^r
let p̄nj̄z ageret quē postq^r ad loca requei
durie reduxit eū ad corp^r. Qui postea ex-
p̄sideratiōe et cōparatiōe pri^r visor^r q̄s ni-
hil reputabat oēs dolores et angustias q̄
p̄nt h̄i in p̄ntī vita: q̄mvt dicitur ap̄ls Ro. viij
Non sūt cōdigne passiōes hui^r t̄pis ad fū-
turā gl̄iam q̄ reuelabit in nob.

Tertii ad. Aud. r̄. Prouidete ḡde fū-
dus opa in nob: nō cōmplancitb^r nob: q̄
vident: s̄z q̄ nō vident. Que ci vident cpa-
lia sunt: q̄ vo nō vident eterna sūt. **L**er-
tio bonas opationes diligenter exeq̄ndo. ij.
para. xix. Sit timor dñi vobisē: et cū di^r
ligentia cūcta facite. Hoc dicebat rex iosa-
phat iudicib^r p̄pli. S̄z tū possunt hmōi^r/
ba ad oēs dirigi. et Apo. vij. Adhuc susti-
nere modicū. i. modico tpe p̄seuerate i bo-
no: vt sic vici saluare possitis aias vras et
eternas penas evadere. **E**ccl̄p̄lū in Gl̄/
taspa. Quidā p̄familias cū fuaret mortu-
us circa media noctē resurgēs terruit oēs
q̄ aderant. Vades aut ad eccl̄iam deo ḡti-
as referens resq^r suas i tres p̄tes diuidēs
vnā vrori: alia filiis relinques. tertiaq^r
p̄ deo distribuies hinc fugit ad eremū cel-
lam ibi faciēs iuxta fluminū congelatū quē
ip̄e vestit^r it ratabat: et ide egredies vestimē-
ta sinebat p̄geleri ad carnē: et postea ip̄bal-
neū calidissimū it ratabat et hmōi successiue
qntū poterat sustinebat ad p̄scō morte. **E**t
cū d̄ his ac d̄ alijs ab aspiciētib^r argueret
dicebat ab ah ab. Si vidissēris q̄ vidi/ si
miliav^r ampliora mecum faceret; Referebat
enī q̄ in exitu suo vir lucid^r duxit enī h̄ortū
solis vsq^r ad valle infinite magnitudis cu-
lus vnu lat^r plenū erat flāmis feruentib^r:
alio p̄ gelur furēt ḡndine: et erat ip̄a late-
ra plena animabi q̄ ab ignis vehementia
transbant ad gelu vel econtrario. Post h̄
duxit eum p̄ tenebras dēsillimas: et post h̄
disparuit ille ductor suis. Ecvidit ip̄e glo-

Sermo. ij.

Dicū et iā

m r̄. Subiecti estote si hūane
creature p̄pē dēū si uē regi q̄s p̄-
cellenti siue ducib^r taq^r ab eo missis ad vi-
dictā ma. laude vero bo. ox. q̄ sic est volū/
tas dei vt bñ ob. fa. i. u. hoim ignorāt.
i. Pe. ij. Hora taur ad tria q̄ necessaria se-
nob si volum^r post modicū t̄ps videre dēū
Primo ad. huilitatis subiectiōe Sub-
iecti estote oī r̄. **S**econdo ad subiectiōis specificationē: cuz
dīc. Sine regi r̄. **T**ertio ad specificatiōis rōnem: cuz dīc
bb 3